

Vajer: Jeg vil gjerne begynde med at give en ren faktisk Oplysning. Det er jo bekendt, at der for nogle Dage siden holdtes et Prøvevalg her i Thinget i et Privatmøde. Efter at det var fæst, kaldte man det, som var foregaaet, for en Prøve paa den D'Hondtske Valgmaade. Jeg siger: Værd, som æres bør, men heller ikke mere, og den Del af Valgmaaden, der blev gjort Prøve paa, og som tilhører Profesør D'Hondt i Belgien, er selve Fordelingsmaaden, medens alt Andet, hvorledes man iøvrigt indretter sig ved Afstemninger, vedkommer aldeles ikke den D'Hondtske Valgmaade. D'Hondt opfandt sin Fordelingsmaade omtrent i 1882, og Proportionalisterne i hele Europa, kan jeg gjerne sige, fandt, at det var et uinaadeligt Fremstrid paa dette Omraade; det største siden 1855, da Andrae opfandt Kvotientvalgmaaden. Der blev indbudt til en Kongres i Antwerpen 1885, og jeg var den eneste Danske, der var til Stede der. Paa denne fremlagde D'Hondt et fuldstændigt Forslag. For at have enhver Misforstaaelse om, hvad der tilhører D'Hondt af det Forslag, her foreligger, og hvad der ikke tilhører ham, vil jeg sige, at det, som D'Hondt foreslaar ved Afstemningsmaaden, svarer paa det Allernærmeste til den belgiske Valgmaade med trespaltet Stemmeseddel. Der findes i D'Hondts Afhandling en Liste for det liberale Parti, en for Independenterne og en for det katolske Parti. I Sveistrups Forsatningsamling vil man finde det Samme fremsat. Under Kongressens Forhandlinger blev der fremsat forskellige Forslag til en Afstemning, og der var et af disse, der fandt almindeligt Bifald; men iøvrigt mente man, at hvert Land maatte indrette sig paa den Maade, det fandt ret. Profesør Hagenbach-Bischoff fra Basel foreslog en Kombination af Listesystemet med den ophobende Valgmaade. Jeg beklager, at Tiden ved det Prøvevalg, der blev foretaget forleden, ikke tillod at begynde med denne Afstemningsmaade, som vist vilde have interesseret Medlemmerne i høi Grad. Jeg tilbyder mig naar som helst, om det skulde være ved Slutningen af dette Møde, at blive 10 Minutter tilbage for at vise, hvorledes Afstemningen udføres, da jeg her ikke vil bruge en halv Time eller mere, som vilde være nødvendig for at forklare Noget, der dog ikke forstaaes ved en mundtlig Forklaring, naar man ikke har fort Tavle, Kridt og Svamp ved Haanden, men som man forstaaer sieblikkelig, naar man ser en praktisk Prøve. Det, som Forslaget, der foreligger fra de 6 Medlemmer, gaar ud paa, er Hurtighed, og det

er ogsaa et meget stort Fortrin, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at det vedrører ikke D'Hondts Opfindelse. Fordelingen kan foretages hurtig eller langsomt, offentlig eller hemmelig; det vedkommer ikke D'Hondts Opfindelse. D'Hondts Opfindelse bestaar i, at man finder et Tal, som divideret ind i de forskellige Grupper Medlemstal, strax med Bortkastning af Brøker giver Kvotienten, som tilsammen udgjør Udvalgets Medlemstal. Hvorledes man nu finder dette saakaldte Fordelingsstal, er forsaavidt et aabent Spørgsmaal, som det kan foregaa paa forskellige Maade. Som det er foreslaaet her af 6 ærede Forslagsstillere, anser jeg det for meget praktisk i en mindre Forsamling som denne, men hvor der er en stor Bølgemasse, vil det derimod tage overordentlig lang Tid, om man vilde stille Kandidaterne i den Orden, de blive valgte; det vilde være ligesaa tidsspildende som, naar man i Stedet for at dividere et meget stort Tal med 100, vilde trække fra 100 Gange. Jeg gjør kun opmærksom paa dette, for at man ikke skal tro, at Hurtigheden er særlig betegnende for den Valgmaade, her er Tale om. Den Valgmaade, hvortil Forslag foreligger her paa Thingets Bord, er overordentlig hurtig, saa hurtig som den omtrent kan være, men det er ikke D'Hondts Valgmaade i egentlig Forstand; det hører ikke væsentlig med dertil.

Jeg skal nu indlade mig paa en Kritik af det Endringsforslag, som er stillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 6te Valgkreds (Sad), et Forslag, som jeg vil anbefale Thinget at forkaste og derimod at vedtage det Forslag, som er stillet af 6 Medlemmer. Det ærede Medlem begyndte med at fremhæve det Duffelige i, at enhver Stemmende selv kunde kontrollere Valgets Udfald, og derfor foreslaas denne meget omstændelige Valgmaade. Men jeg tror, at det er fuldt saa let at kontrollere efter den D'Hondtske Fordelingsmaade. Der gives en Fremgangsmaade, som meget ofte slaar til. Skal der f. Ex. nedsettes et Udvalg paa 9 Medlemmer — det er jo et bekendt Tilfælde — og Thinget er delt i 3 Grupper paa 59, 23 og 17 Medlemmer, saa adderer man disse 3 Tal, hvilket giver 99; denne Sum dividerer man med Udvalgets Medlemsantal + 1. Hvis Udvalgets Medlemstal er n , bliver Divisor $n + 1$, i det nævnte Exempel altså 10. Divideres nu 10 ind i 99, bliver Kvotienten 9, idet Brøken kastes bort. Man dividerer nu 9 ind i de 3 givne Tal, og man faar da ligesaa, hvor mange Medlemmer der tilkommer enhver Gruppe, nemlig 6, 2 og 1. Det er overordentlig simpelt. Der gives jo ogsaa Tilfælde, hvor Tallene ikke passe strax,